

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 09 » _____ 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

для студентів

спеціальності
предметної спеціальності
освітньої програми
освітньо-кваліфікаційного рівня

014 Середня освіта
014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Середня освіта (Образотворче мистецтво)
молодший спеціаліст

Київ – 2021

Розробники:

Ольга Миколаївна Овчаренко, Ольга Михайлівна Дєточка, викладачі циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Ольга Михайлівна Дєточка, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 28 вересня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено

04 вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма навчання			
Вид дисципліни	обов'язкова, професійно-практична			
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60		3/90	
Курс	3		4	
Семестр	5	6	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	4		2	
Обсяг кредитів	1	1	1	2
Обсяг годин, в тому числі:	30	30	30	60
Аудиторні	14	14	14	28
Модульний контроль	2	2	2	4
Підготовка до складання підсумкового контролю	-	10	10	10
Самостійна робота	14	4	4	18
Форма семестрового контролю	-	Залік	-	Екзаме н

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є підготовка фахівця, який володіє теоретичними знаннями з основ декоративно-прикладного мистецтва, класифікує види та техніки; володіє практичними навичками використання різних декоративних художніх технік при вирішенні творчих завдань на професійному рівні.

Завдання курсу:

- поглиблювати знання студентів із декоративно-прикладного мистецтва та його різновидів;
- навчити та розвивати практичні навички роботи в різних

декоративних техніках із урахуванням специфіки кожної;

- удосконалити набуті практичні навички роботи з різними матеріалами та інструментами;
- навчити правильно та доречно використовувати, комбінувати декоративні художні техніки в професійній діяльності;
- навчити застосовувати здобуті знання та навички в галузі декоративно-прикладного мистецтва у вирішенні творчих завдань з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей студентів.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення даної навчальної дисципліни спрямоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

- володіння на високому рівні термінологією з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво»;
- знання специфіки декоративно-прикладного мистецтва, видової класифікації та технологічних особливостей;
- вміння розрізняти та розуміти сутність декоративного мистецтва різних культур;
- знання традицій декоративно-прикладного мистецтва України, різних регіонів та їх художніх відмінностей;
- володіння практичними навичками роботи з різними декоративними художніми техніками та матеріалами;
- вміння аналізувати твори традиційного та сучасного декоративно-прикладного мистецтва провідних майстрів;
- здатність застосовувати різні техніки декоративно-прикладного мистецтва у самостійній художньо-творчій діяльності.
- вміння використовувати виражальні засоби декоративно-прикладного мистецтва у творчій роботі;
- застосування знань з дисципліни в методиці художньо-творчого виховання школярів засобами декоративно-прикладного мистецтва;
- застосування знань з дисципліни для здійснення відбору творів

декоративно-прикладного мистецтва для сприймання їх учнями основної школи.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п / п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Усього	Лекцій	Практичних	Семінарських	Підготовка до складання підсумкового контролю	Самостійна робота
	1	2	3	4	5	6	7
V СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 4. Значення народного одягу у культурі різних країн							
1.	Одяг як вияв матеріально-духовної культури народу. Специфіка традиційного костюму різних країн. Типологія виробів і елементи оздоблення.	10	2	4			4
Змістовий модуль 5. Традиційні народні розписи							
2.	Значення народних розписів у культурі різних країн світу, їх різновиди за технікою виконання та призначенням. Український народний розпис	7		2			5
3.	Провідні майстри народних розписів України. Декоративний розпис предмету	11		6			5
	Модульний контроль	2					
	Разом за навчальним планом на V семестр	30*	2	12			14
VI СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 6. Застосування технік паперопластика в декоративно-прикладному мистецтві							
4.	Колаж та його застосування у сучасному мистецтві	6		6		5	2
5.	Мистецтво оригамі. Модульне оригамі кусудама	8		2			
Змістовий модуль 7. Вишивка – один із найзначніших видів народного декоративного мистецтва. Народна лялька-мотанка							
6.	Історія виникнення та призначення української вишивки. Традиційні орнаменти, їх символічне значення.	6	2			5	2
7.	Місце та значення ляльки в декоративно-прикладному мистецтві України. Типологія іграшки за матеріалами та призначенням.	8		4			
	Модульний контроль	2					
	Разом за навчальним планом на VI семестр навчання	30	2	12		10	4
	Разом за навчальним планом на III курс навчання	60*	4	24		20	8

*із урахуванням 4 год. МК

№ п/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Усього	Лекцій	Практичних	Семінарських	Підготовка до складання підсумкового контролю	Самостійна робота
1		1	2	3	4	5	6
VII СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 8. Розпис по склу та на тканині							
10.	Декоративний живопис. Історія розвитку, особливості. Провідні художники декоративного живопису.	28	2	12		10	4
	Модульний контроль	2					
	Разом	30	2	12		10	4
	Разом за навчальним планом на VII семестр навчання	30*	2	12		10	4
VIII СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 9. Кераміка та ткацтво, як носії народного мистецтва.							
12.	Мистецтво розпису тканин. Батик: види, технологія виконання та особливості.	33		18		5	10
13.	Історія походження та розвитку тканих виробів. Види та технологічні особливості виконання.	23		10		5	8
	Модульний контроль	4					
	Разом	60		28		10	18
	Разом за навчальним планом на VII семестр навчання	60		28		10	18
	Разом за навчальним планом на курс дисципліни	90*	2	40		20	22

*із урахуванням 6 год. МК

5. Програма навчальної дисципліни

V СЕМЕСТР

Змістовий модуль 4. Значення народного одягу у культурі різних країн

Тема 1. Одяг як вияв матеріально-духовної культури народу.

Специфіка традиційного костюму різних країн. Типологія виробів і елементи оздоблення. Взаємозв'язок традиційного та сучасного одягу

Лекція. Загальна характеристика народного одягу різних країн, специфіка елементів одягу (натільний одяг, поясний, нагрудний, верхній одяг, пояси та головні убори).

Український традиційний одяг різних регіонів. Вивчення особливостей традиційного українського одягу, його символічне значення за призначенням. Український традиційний одяг різних регіонів, спільні та відмінні риси у елементах, колориті та декоруванні.

Практична робота 1. Виконання тематичної декоративної композиції із використанням елементів традиційного одягу (різні регіони) (4 год.) [2; 3; 6]

Змістовий модуль 5. Традиційні народні розписи

Тема 2. Значення народних розписів у культурі різних країн світу, їх різновиди за технікою виконання та призначенням. Український народний розпис.

Передбачає вивчення народних розписів, зокрема України. Ознайомлення з найвідомішими видами розписів, їх видами та техніками на основі творів майстрів Т. Пати, Н. Білокінь, М. Приймаченко тощо. Втілення набутих знань на практиці.

Практична робота 2. Виконання вправ із використанням різних українських розписів (петриківський, самчиківський) (2 год.) [4]

Тема 3. Провідні майстри народних розписів України.

Практична робота 3. Виконання декоративної творчої композиції на основі творів М. Приймаченко, Н. Білокур, Т. Пати (на вибір) (6 год.) [2; 3]

VI СЕМЕСТР

Змістовий модуль 6. Застосування технік паперопластики у декоративно-прикладному мистецтві

Тема 4. Колаж та його застосування у сучасному мистецтві.

Ознайомлення з загальною характеристикою, історією та особливостями таких технік, як техніками колажу, орігамі, квілінгу. Опанування технології

роботи з окресленими техніками та застосування на практиці.

Практична робота 4. Створення колажу за мотивами провідних художників зазначеної техніки (6 год.) [1; 4]

Тема 5. Мистецтво орігамі. Модульне орігамі «кусудами»

Практична робота 5. Виконання невеличкої кусудами (2 год.) [3]

Змістовий модуль 7. Вишивка – один із найзначніших видів народного декоративного мистецтва. Народна лялька-мотанка, види та техніки створення.

Тема 6. Лекція. Історія виникнення та призначення української вишивки. Традиційні орнаменти, їх символічне значення. Регіональні особливості вишивки.

Передбачає ознайомлення з історією виникнення та розвитку мистецтва вишивки. Її призначення, символічне значення та особливості у культурі різних регіонів.

Вивчення типології іграшки за матеріалами та призначенням (ляльки вузлові, мотані, шиті). Різновиди народної ляльки, значення кольору та особливості техніки виконання. Сакральне значення ляльки в українській культурі.

Практична робота 6. Виконання ляльки-мотанка (4 год) [2; 3].

VII СЕМЕСТР

Змістовий модуль 8. Декоративний живопис

Лекція. Історія розвитку, засоби виразності та їх особливості. Провідні художники декоративного живопису.

Має на меті вивчення декоративного живопису, його засобів виразності та особливостей використання. Передбачає ознайомлення з роботами відомих зарубіжних і українських художників, які зверталися до декоративного живопису [2; 3; 4].

Практична робота 1. Виконання копії твору декоративного живопису (20 см x 30 см) (4 год).

Практична робота 2. Виконання творчої декоративної роботи (40 см x 50

см) (8 год).

VIII СЕМЕСТР

Змістовий модуль 9. Мистецтво розпису тканини

Лекція. Батик: види, їх специфіка та технологія виконання.

Передбачає ознайомлення студентів із історією виникнення традиції розпису тканини. Визначення основних технік і особливостей їх застосування. Наведення прикладів провідних художників з батику [3; 4].

Практична робота 3. Виконання асоціативної композиції у техніці холодного батику (6 год).

Практична робота 4. Виконання тематичної декоративної композиції у техніці холодного батику (50 см х 60 см) (12 год).

Тема. Історія походження та розвитку тканих виробів. Види та технологічні особливості створення гобелену.

Передбачає вивчення техніки створення гобелену, її відмінності за видами робіт.

Практична робота 5. Виконання імітації гобелену за власним ескізом (рама 20 см х 30 см) (10 год)

6. Контроль навчальних досягнень.

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного модульного контролю
за III курс

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1	6	6	6	6
Робота на семінарському занятті	10				
Робота на практичному занятті	10	3	30	4	40
Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	72	-	82
Максимальна кількість балів: 154					
Розрахунок коефіцієнта: 1,54					

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного модульного контролю
за IV курс

№ п/п	Вид діяльності	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1.	Відвідування лекцій.	1	2	2
2.	Відвідування практичних занять.	1	30	30
3.	Робота на практичному занятті.	10	7	70
4.	Самостійна робота	5	4	20
5.	Підсумковий семестровий контроль	25	2	50
Максимальна кількість балів:				172
Розрахунок коефіцієнта:			2,86	
Бали за екзамен			40	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 4. Значення народного одягу у культурі різних країн.

Замальовки традиційного українського вбрання різних регіонів (А4)

Змістовий модуль 5. Українські народні розписи

Виконання пошукових ескізів до практичної роботи 2 (5 балів)

Змістовий модуль 6. Застосування технік паперопластики в декоративно-прикладному мистецтві

Доопрацювання кусудами, її оформлення (5 балів)

Виконання листівки у техніці квілінг (А5) (5 балів)

Змістовий модуль 8. Декоративний живопис.

Виконання пошукових ескізів до творчої роботи у кольорі.

Аналіз творчості українських художників декоративного живопису, виконання замальовок основних мотивів їх робіт.

Змістовий модуль 9. Мистецтво розпису тканини.

Виконання композиції у техніці гарячого батику.

Виконання ескізу композиції для виконання у техніці плетіння гобелену.

6. 3. Форма проведення модульної контрольної роботи та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі захисту своєї творчої роботи, розповіді про її особливості. Модульний контроль має на меті продемонструвати обізнаність студента з вивченої теми та володіння технікою.

6. 4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

VI семестр передбачає залікову форму семестрового контролю. Залік відбувається у формі перегляду портфоліо робіт студентів.

VIII семестр передбачає екзаменаційну форму семестрового контролю.

6.5. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Відмінно	A	90-100
Дуже добре	B	82-89
Добре	C	75-81
Задовільно	D	69-74
Достатньо	E	60-68
Незадовільно	F _x	35-59
	F	0-34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво»

III курс

Разом 60 год.: лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.

Назва модуля	Змістовий модуль 4. Значення народного одягу у культурі різних країн			Змістовий модуль 6. Застосування технік паперопластики в декоративно-прикладному мистецтві		
	Змістовий модуль 5. Традиційні народні розписи			Змістовий модуль 7. Вишивка – один із найзначніших видів народного декоративного мистецтва. Народна лялька-мотанка		
Лекції						
Теми лекцій	Загальна характеристика народного одягу різних країн, специфіка елементів одягу (натільний одяг, поясний, нагрудний, верхній одяг, пояси та головні убори).			Історія виникнення та призначення української вишивки. Традиційні орнаменти, їх символічне значення. Регіональні особливості вишивки.		
Теми практичних занять	Виконання тематичної декоративної композиції із використанням елементів традиційного одягу	Виконання вправ з різних українських розписів	Виконання декоративної творчої композиції на основі творів М. Приймаченко, Н. Білокур, Т. Пати (на вибір)	Створення колажу за мотивами провідних художників зазначеної техніки	Виконання невеличкої кусудами	Виконання ляльки-мотанка
Самостійна робота	Замальовки традиційного українського вбрання різних регіонів Виконання пошукових ескізів до практичної роботи 2			Доопрацювання кусудами, її оформлення Виконання листівки у техніці квілінг		
Підсумковий контроль				Залік		

7.1 . Навчально-методична карта дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» IV курс

Разом 90 год.: лекції – 2 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 30 год.,

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль VIII							Змістовий модуль IX.						
Назва модуля	Модуль VIII Декоративний живопис							Модуль IX. Мистецтво розпису тканини						
Лекції	1							1						
Дати														
Теми лекцій	Історія розвитку, засоби виразності та їх особливості. Провідні художники декоративного живопису.							Мистецтво розпису тканин. Батик: види, їх специфіка, технологія виконання						
Теми практичних занять	Виконання копії твору декоративного живопису			Виконання творчої декоративної роботи				Виконання асоціативної композиції у техніці холодного батику		Виконання тематичної декоративної композиції у техніці холодного батику		Виконання імітації гобелену за власним ескізом		
Самостійна робота	Виконання пошукових ескізів до творчої роботи							Виконання композиції у техніці гарячого батику Виконання ескізу композиції для техніки холодного батику Виконання ескізу композиції для виконання у техніці плетіння гобелену						
Підсумковий контроль	25 балів + 25 балів (VII, VIII семестр) екзамен													

модульний контроль – 6 год.

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Гулей О.В. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник. Суми: ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2012. 152 с.
2. Захарчук-Чугай Р. В. Українське народне декоративне мистецтво: навчальний посібник. Київ: Знання, 2012. 342 с
3. Кара-Василь'ва Т. В. Декоративне мистецтво України ХХ століття: у пошуках «великого стилю». Київ: Либідь, 2005. 280 с.: іл.
4. Касьян Т. К. Батик: навчально-методичний посібник. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2011. с. 68.
5. Сотська Г., Шмельова Т. Словник мистецьких термінів. Херсон: Стар, 2016. 52 с.
6. Стельмащук Г. Г. Українське народне вбрання. Львів: Література та мистецтво. 2019. 256 с.

9. Додаткові ресурси

1. Бібліотека українського мистецтва. URL: <http://uartlib.org/> (дата звернення 01.09.2021)
2. Збірник статей про ужиткове мистецтво. URL: <http://uartlib.org/uzhytkove-mystetstvo/> (дата звернення: 12.08.2021)
3. Косів Г. Писанки Ганни Косів. Трипільські мотиви. Львів: Свідчало, 2016. 100 с.
4. Національна бібліотека України імені В.В.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 09.08.2021)
5. Чегусова З. 200 імен. Декоративне мистецтво України кінця ХХ ст. К.: Атлант, 2002. 511 с.